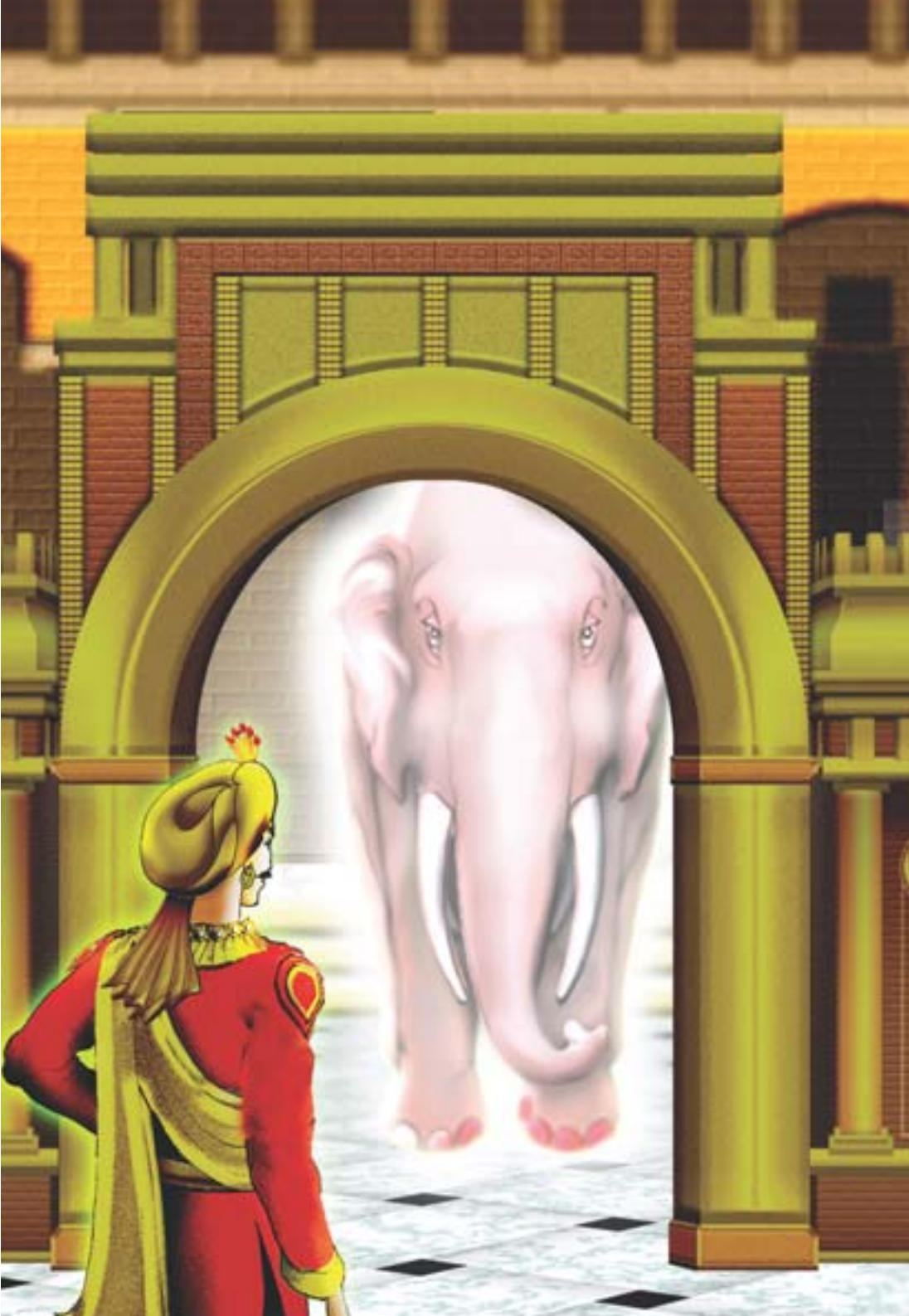

๖๐

ฟ้าท้ามารดา หนทางไปสู่สวรรค์

บุคคลใดปฏิบัติชอบในมารดา ในบิดา ในพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า และในสาวกของพระตถาคตเจ้า คนเช่นนั้นย่อมได้
บุญมากแท้ เพราะความประพฤติธรรมในมารดาบิดา ในโลกนี้
บัณฑิตทั้งหลายสรรเสริญเขา ครั้นละโลกนี้ไปแล้ว ย่อม
บันเทิงในสวรรค์

ผ้าเท้ามารดา ถนนทางพาสู่สวรรค์

๕๓๓

เครื่องพันธนาการที่คอยเหนี่ยวรั้งสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้ติดข้องอยู่ในภพสาม ไม่ใช่เครื่องจองจำที่ใช้เหนี่ยวรั้งนักโทษ แต่เป็นความยินดีในทรัพย์สินเงินทอง และในกามคุณทั้งหลาย หากเราไม่มีสติกำกับให้ดี เท่ากับว่า เราตกอยู่ในที่คุมขังที่แน่นหนาที่สุดยากที่จะหลุดพ้นออกมาได้ เพราะจะถูกกักขังกันเป็นชั้นๆ เริ่มตั้งแต่ นิรียกภูมิ มนุสสภูมิ โลกสวรรค์ แม้กระทั่งพรหมและอรูปพรหม ล้วนตกอยู่ในที่คุมขังทั้งสิ้น ดังนั้น ควรหมั่นให้ทาน รักษาศีล และเจริญสมาธิภาวนา ฝึกฝนอบรมใจให้สะอาด บริสุทธิ์อยู่เสมอ เมื่อความบริสุทธิ์เต็มเปี่ยม จิตจะหลุดพ้นจากเครื่องพันธนาการทั้งปวงและมุ่งสู่พระนิพพาน ซึ่งเป็นความสุขอันเป็นอมตะอย่างแท้จริง

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ทุติยขตสูตร ว่า

“มาตริ ปิตริ จาปิ โย สมมาปฏิบัติชชติ
ตถาคเต จ สมพุทฺธเ อถวา ตสฺส สวากะ
พหุญจ โส ปสวติ ปุณฺณปิ ตาติโส นโร ฯ
ตาย ธมฺมจริยาย มาตาปิตุสฺส ปณฺธิตา
อิธเว นํ ปสฺสนนฺติ เปจฺจ สคฺเค ปโมทติ

บุคคลใดปฏิบัติชอบในมารดา ในบิดา ในพระลัมมา-
สัมพุทธเจ้า และในสาวกของพระตถาคตเจ้า คนเช่นนั้น

ฝ่าเท้ามารดา หันทางพาสู่สวรรค์

๕๓๘

ย่อมได้บุญมากแท้ เพราะความประพฤติธรรมในมารดาบิดา
ในโลกนี้ บัณฑิตทั้งหลายสรรเสริญเขา ครั้นละโลกนี้ไปแล้ว
ย่อมบันเทิงในสวรรค์”

บิดามารดา ท่านผู้รู้กล่าวว่าเป็นทิศเบื้องหน้า ที่เราจะ
ต้องเคารพบูชากราบไหว้ เป็นบุพการีชนที่มีอุปการะต่อเราก่อน
ใครๆ เป็นบูรพาจารย์ คือ เป็นครูคนแรกของลูกที่สอนให้รู้จักยืน
เดิน นั่ง นอน สอนการพูดจา และกิริยามารยาทต่างๆ ท่าน
เป็นพรหมของลูก คือ มีพรหมวิหารธรรม ๔ ประการ ได้แก่ มี
ความเมตตาปรารถนาดีต่อลูกไม่มีที่สิ้นสุด มีความกรุณาปราณี
ไม่หวังสิ่งตอบแทนจากลูก ขอเพียงให้ลูกเติบโตเป็นคนดีของ
สังคมเท่านั้น ก็พอใจแล้ว ครั้นลูกประสบความสำเร็จ พ่อแม่ก็
เป็นคนแรกที่มีมุทิตาจิต ปลื้มอกปลื้มใจ ที่เห็นลูกเจริญรุ่งเรือง
ในชีวิตและมีอุเบกขาธรรม มีใจเป็นกลางรักลูกทุกคนเท่ากันหมด

พระลัมมาลัมพุทเจ้า ทรงประพฤติกรรมเป็นแบบอย่าง
ของความเป็นลูกยอดกตัญญูมานับภพนับชาติไม่ถ้วน ตั้งแต่
สมัยเป็นพระมหาชนก แแบมารดาว่ายข้ามมหาสมุทร ๗ วัน ๗
คืน ไม่ยอมปล่อยมารดาทิ้งให้เป็นเหยื่อของสัตว์ร้ายกลางทะเล

ฝ่าเท้ามารดา ทนทางพาสู่สวรรค์

๕๓๕

เมื่อเสวยพระชาติเป็นสุวรรณสามมีพ่อแม่ตาบอดสนิททั้งสองข้าง
ท่านก็อุปัฏฐากบำรุงเป็นอย่างดี

แม้กระทั่งพระพุทธรูปทรงถือกำเนิดเป็นสัตว์เดียรัจฉาน
ทรงสามารถประพัตติวัตร คือ ความกตัญญูทุกเวทได้อย่างสมบูรณ์
*เช่นในสมัยที่พระองค์เสวยพระชาติเป็นช้างเผือก ที่มีความ
กตัญญู มีบริวารถึง ๑๐๐,๐๐๐ เชือก สามารถปกครองช้างทั้งหมด
ให้อยู่กันอย่างมีความสุข มารดาของท่านตาบอด ไม่สะดวกใน
การหาอาหารด้วยตนเอง ในคืนวันหนึ่ง พญาช้างโพธิสัตว์จึงพา
มารดาไปอยู่ในถ้ำที่เชิงเขาตามลำพัง คอยหาน้ำ หาอาหารมา
เลี้ยงดูแลท่านด้วยความกตัญญู

ต่อมา พรานป่าคนหนึ่งเข้าไปล่าสัตว์ในป่าใหญ่ เกิด
เดินหลงป่าวนอยู่ถึง ๗ วัน ๗ คืน หาทางออกไม่พบ กระทั่ง
เดินมาพบพญาช้าง พระโพธิสัตว์จึงให้นายพรานนั่งบนหลัง
และนำออกจากป่าไป นายพรานเป็นคนอกตัญญู คิดจะเอาแต่
ได้ฝ่ายเดียว คิดว่าหากกลับไปถึงในเมืองเมื่อไรจะต้องไป
กราบทูลพระราชา เพื่อจะได้รับพระราชทานเงินรางวัลบ้าง

ขณะที่ออกจากป่า นายพรานได้แอบทำเครื่องหมาย
ตามต้นไม้ เมื่อกลับถึงบ้านโดยปลอดภัยแล้ว จึงไปกราบทูล
พระราชา บังเอิญในช่วงนั้น ช้างมงคลของพระราชาล้มตายลง

ฝ่ายมารดา หนทางพาสวรรค์

๕๔๐

พระราชาทรงดีพระทัย รับสั่งให้นายหัตถาจารย์เดินทางเข้าป่า พร้อมกับนายพราน เพื่อที่จะไปนำพญาช้างโพธิสัตว์ มาเป็น ช้างมงคลประจำเมือง

เมื่อพญาช้างเห็นนายหัตถาจารย์ พร้อมกับทหาร มากมายเข้ามาในป่าใหญ่ รู้ว่าภัยกำลังจะเกิดขึ้น เพราะอาศัย บุรุษชั่วที่เคยช่วยเหลือไว้ ท่านจึงสอนตนเองว่า ตัวเราเป็นผู้มี กำลังมาก สามารถจะกำจัดช้างได้ตั้ง ๑,๐๐๐ เชือก หากโกรธแล้ว สามารถทำแค้นแค้นของพระราชาก็ย่อยยับได้ แต่วันนี้ เพื่อ รักษาศีล แม้เราจะต้องถูกเขาผูกไว้ที่เสาสามช้าง เอาหอกทิ่มแทง เราจะไมโกรธ จะอดทน เมื่อคิดอย่างนั้น ท่านจึงน้อมศีรษะลง และยืนนิ่งเฉย

นายหัตถาจารย์เห็นพญาช้าง ซึ่งสมบูรณ์ด้วยลักษณะ ครบทุกประการ จึงกล่าวด้วยความเมตตาว่า “มานี้แน่ลูก มา เป็นช้างมงคลของพระราชาก็ดี” แล้วขึ้นขี่หลัง นำกลับไป กรุงพาราณสี ฝ่ายมารดาพระโพธิสัตว์ เห็นว่าลูกช้างไม่กลับมาหา ก็นึกอะใจว่า คงถูกจับตัวไปแล้ว จึงไม่ยอมดื่ม น้ำ ไม่ยอมไปที่ไหนเลย นางคิดถึงลูกมากจึงตั้งใจว่า หากลูกช้าง ไม่กลับมา จะไม่ยอมกินอาหาร

แม้พระโพธิสัตว์จะได้รับการต้อนรับอย่างดี อยู่ใน

ฝ่าเท้ามารดา ทนทางพาสู่สวรรค์

๕๔๑

โรงช้างที่ประพรมด้วยน้ำหอม มีอาหารรสเลิศ แต่ก็คิดถึงมารดาตลอดเวลา ไม่ยอมรับประทานอาหารใดๆ เช่นกัน เมื่อพระราชาทรงทราบข่าว จึงเสด็จมาดูช้างมงคลด้วยพระองค์เอง ทรงอ่อนวอน พระโพรลัสต์ว่า “ดูก่อนพญาช้างผู้ประเสริฐ เชิญพ่อรับคำข้าวเถิด อย่าได้ผ่ายผอมเลย ราชกิจที่จะต้องทำมีอยู่มากมาย เชิญกินก่อนเถิด”

พระโพรลัสต์ได้แผ่กระแสแห่งความเมตตาไปยังพระราชพลางอธิษฐานจิตพร้อมกับกล่าวเป็นภาษามนุษย์ว่า “ข้าแต่ महाराजเจ้า ข้าพเจ้ามีแม่ซึ่งตาบอด รอคอยอาหารจากข้าพเจ้าอยู่ในป่า นางอดอาหารมาหลายวัน เมื่อไม่มีผู้นำทาง คงจะสะดุดตอไม้ ตกเหวตายอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นหากปราศจากมารดา ข้าพเจ้าก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้” พระราชาทรงสดับเช่นนั้นแล้ว รู้สึกชื่นชมในความกตัญญูของพญาช้าง จึงรับสั่งให้นายหัตถาจารย์ปล่อยพญาช้าง กลับไปหามารดาตามเดิม

เมื่อพญาช้างหลุดพ้นจากเครื่องผูก ได้รับอิสรภาพแล้ว ก่อนจะออกจากเมือง ได้แสดงทศพิธราชธรรมถวายพระราชพร้อมเหล่าอำมาตย์ข้าราชการบริพาร จากนั้นก็มุ่งหน้าไปหามารดาซึ่งรอคอยอยู่ในป่า ท่านได้เลี้ยงดูมารดาซึ่งตาบอดจนตลอดอายุขัย เมื่อละโลกแล้ว ได้ไปบังเกิดในสวรรค์

ผ้าเท้ามารดา หนทางพาสู่สวรรค์

๕๔๒

นี่เป็นตัวอย่างของความกตัญญูทเวทิจของพระบรม-
ศาสดาของเรา ในสมัยที่ยังสร้างบารมีอยู่ เราจะเห็นว่า กิ๊ภพ
กัชาติ ไม่ว่าจะเกิดเป็นมนุษย์ หรือสัตว์ก็ตาม พระองค์ได้
บำเพ็ญวัตรของผู้มีความกตัญญู บำรุงเลี้ยงดูบิดามารดาได้
อย่างสมบูรณ์ มาในภพชาติสุดท้าย พระองค์ยังเสด็จไปโปรด
เทพบุตรพุทธมารดาถึงบนสวรรค์ ให้ได้บรรลุนิพพานเป็น
พระโสดาบัน

เพราะฉะนั้น ทุกคนต้องตระหนักถึงคุณธรรมความ
กตัญญูไว้ให้ดี ต้องหาโอกาสตอบแทนผู้มีพระคุณ บำรุงเลี้ยงดู
บิดามารดาของเราให้ดี ที่พระพุทธองค์ตรัสว่า “บุคคลใดปฏิบัติ
ชอบในมารดา ย่อมได้บุญมากแท้ ครั้นละโลกนี้ไปแล้ว ย่อม
บันเทิงในสวรรค์” คำว่า ปฏิบัติชอบ เราก็รู้หลักกันหมดแล้วว่า
ต้องให้ท่านมีศรัทธา ให้ท่าน รักษาศีล เจริญภาวนา

วิธีการที่ควรประพฤติปฏิบัติในแต่ละวัน คือ การ
แสดงออกทางกายและทางวาจาต่อท่าน จงอย่าดูเบา ทางกาย
ต้องปรนนิบัติท่านให้ดี ทางวาจาต้องมีถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน
ไม่พูดจาให้ท่านสะเทือนใจ ก่อนนอนก็ให้ก้มกราบ ระลึกถึงคุณ
ของบิดามารดา นั่นคือ หนทางพาสู่สรวงสวรรค์ เพราะเรา
กำลังกราบเนื่อนาบุญ กราบพระประจำบ้าน ใครที่กราบพอ

ฝ่าท้ามารดา หนทางพาสู่สวรรค์

๕๔๓

กราบแม่ได้ แสดงว่ามีจิตใจสูงมาก ยอมรับคุณธรรมความดี
ของท่านทั้งตัวและหัวใจ ตัวเราจะเป็นที่รองรับของคุณธรรม
ความดีทั้งหลาย ดังนั้นให้ทุกท่านบำรุงบิดามารดาให้ดี และ
ประพฤติปฏิบัติชอบต่อท่าน ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อหน้า
และลับหลัง อย่างนี้จึงจะได้ชื่อว่า เป็นอริชาตบุตร

